

FERA

*Európai Filmrendezők Szövetsége
Fédération Européenne des Réalisateur de l'Audiovisuel*

RENDEZŐI SZERZŐDÉS ÚTMUTATÓJA

MI AZ OKA A RENDEZŐI SZERZŐDÉS-ÚTMUTATÓ KIADÁSÁNAK?

A film készítése során a Rendező a legfontosabb kreatív erő, filmes látásmódjával és drámai intuíciójával életre kelti a forgatókönyvet, valamint összehangolja a tevékenységeket egyetlen művészileg összetett egészé. Ehhez minden rendezőnek szüksége van egy producerre, aki partner ebben, és aki az anyagi és adminisztratív ellenőrzést gyakorolja. Kettejük eredményes együttműködése alapvető minden produkcióban. Bár alkotói szempontból a filmíró, amennyiben nem a rendező látja el ezt a feladatot, rendszerint a rendező kulcsfontosságú munkatársa, ez az útmutató inkább a jogi vonatkozásokra helyezi a hangsúlyt és nem a művészetire.

Az európai törvények szerint minden film- és televízió rendezőnek a műveikre vonatkozóan Alkotói- vagy Szerzői joga van, amelyet gyakran megoszt a producerrel vagy a finanszírozóval. A rendezők ezen jogi helyzetének világosan kellene tükröződnie méltányos és tisztességes szerződésekből, de ez nagyon ritka, kivéve Franciaországban és néhány Skandináv országban.

Ezen szerződési útmutató szándéka, hogy az európai rendezőket tájékoztassa és hogy segítse őket abban, hogy jobb szerződéseket kössenek. Ők az első lépés egy FERA kampány megvalósításában, mely az európai rendezők jogait és a szerződési feltételeit a „Best Practice”-nek (legjobb gyakorlat) megfelelően kívánja harmonizálni, különösen a közpénzekekből finanszírozott filmek esetében.

Mindamellet ez az útmutató nem csak a rendező számára készült. Minden európai producernek, befektetőnek és média jogásznak szeretnénk segíteni abban, hogy elismerjék a rendezők gyakran törekeny jogainak fontosságát. Ezen útmutatók nem pusztán támogatják a rendezőket, hanem pénzt takarítanak meg, hatékonyabbá teszik a gyártást és védik az elkészült művet a forgalmazás során felmerülő ártalmas hatásoktól.

Napjainkban a korlátok közé szorított költségvetések és a burjánzó online kalózkodás idején szükség van arra -jobban, mint valaha-, hogy a rendezők és producerek szorosan együttműködjenek, ha európai filmeket szeretnének gyártani és megfelelően el akarják juttatni a világ nézőihez.

Az Útmutató négy részből áll.

1. SZERZŐDÉS ELEMEI

Azoknak az elemeknek a listája, amelyeket egy rendezői szerződésnek tartalmaznia kellene.

2. FELTÉTELEK

Azok a szerződési pontok, megfogalmazások, definíciók és feltételek, amelyek a FERA véleménye szerint szükségesek ahhoz, hogy a rendezőket munkájuk során védjék és elősegítsék a kreatív alkotást. Néhány országban sokat ezek közül általánosan alkalmaznak; míg más országokban ezek ismeretlenek és szükség van arra, hogy megismertessék őket – amely jelen Útmutató egyik célja.

3. VAGYONI JOGOK

A rendező művének elsődleges vagyoni jogairól, mely különbözik a rendezési munkától, valamint arról, hogy ezeket a jogokat hogyan kellene díjazni ideális esetben

4. KREATÍV és SZEMÉLYHEZ FÚZÓDÓ JOGOK

Elengedhetetlen, hogy minden rendezőnek lehetősége legyen feladatát a legmagasabb kreatív szinten teljesíteni.

A 2., 3., és 4. részben szereplő pontok nagyjából követik az 1. rész rendjét.

ELSŐ RÉSZ – A SZERZŐDÉS ELEMEI

A következő elemeknek és pontoknak bármely rendezői szerződésben egyértelműen szerepelniük kell, minden országban. Általános különbséget kell felállítani a rendezői munkára irányadó szabályok (fizetés, feltételek, stb.) és azok között, amelyek a jogok átruházására vonatkoznak (felhasználásért fizetendő jogdíj, jogátruházás feltételei, stb.). Néhány országban mindkettőre külön szerződést kötnek (pl. Franciaországban).

1. A FELEK és ELÉRHETŐSÉGEIK

- Előállító cég / Munkáltató
- Finanszírozó / Stúdió (ha különbözik az előzőtől)
- Az aktív (kijelölt) Producer neve
- A Rendező neve
- A Rendező cége (ha van ilyen)
- A Rendező ügynöke vagy jogi képviselője
- A Rendező közös jogkezelő szervezete

2. A PROJEKT

- Munkacím
- Forrásanyag (ha van)
- Tervezett hossz
- Elsődleges célpiac
- Fizetési feltételek, esetek, amikor a fizetség garantált
- Tervezett költségvetés
- Elemek, amelyeket tisztázni kell, mielőtt a szerződést aláírják
- Egészségügyi és Biztonsági felelősség

3. A SZERZŐDÉS és IDŐTARTAMA

- A szerződés hatálybalépésének kezdő időpontja
- Előkészületi időszak (ha van)
- A szerződés fő szakaszai
- Szerződés időtartama
- A szerződés lejártának dátuma (ha van)
- A kizárólagosság / nem kizárólagosság időszakai
- Munkaórák/napok
- Munkaszüneti napok és pihenőnapok, Szünnapi kifizetések
- Anyasági/apasági távolmaradás (ha van ilyen)
- A szerződés felfüggesztésével és megszüntetésével kapcsolatos szabályok

4. A RENDEZÉS FEJÉBEN JÁRÓ DÍJAZÁS

- A film rendezése fejében járó díjazás
- A díjazás kifizetésének szakaszai
- Bármely díjazás elhalasztása vagy „befektetése” (ha van ilyen)
- Zálog megegyezések (későbbi fizetéshez legálisan visszatartott pénz)
- Napidíjak / járadékok
- Nyugdíj ütemezés (ha van ilyen)
- Ügyvédi díj (pl. az előkészítés és a felfüggesztés időszakaira)

5. A RENDEZŐ ÉS A KIJELELT PRODUCER SZEREPEI

- A Rendező és a Producer felelősségének területei

Jóváhagyási jogok

6. HATÁSKÖR, BÍRÓSÁGI ELJÁRÁS

A szerződésre alkalmazandó jog
Vitarendezés

7. FŐCÍMEK

A filmben vagy műsorban, és az azzal kapcsolatos bármely nyilvános közlésben (lásd a Személyhez fűződő jogoknál is)

8. A RENDEZŐ VAGYONI JOGAINAK ÁTRUHÁZÁSA (Lásd: 3. rész)

A FERA álláspontja szerint minden átruházott jogot külön-külön vagy csoportosítva fel kell sorolni a szerződésben, továbbá azt is mindegyiknél külön fel kell tüntetni, hogy az átruházás milyen területekre vonatkozóan, milyen feltételekkel és milyen összegű díjazás fejében történik.

9. VAGYONI JOGOK KIFIZETÉSE

Minden felhasználási jogért fizetni kell. A szerződésben rögzíteni kell a fizetés módját – pl. közvetlenül a Rendezőnek teljesítenek, vagy pedig közös jogkezelő szervezeten vagy ügynökön keresztül rendezik – továbbá a rendezői részesedés alátámasztása érdekében a forgalmazási elszámoláshoz vagy az eladási adatokhoz való hozzáférésre vonatkozó rendelkezéseket.

10. „KREATÍV JOGOK” ÉS FELTÉTELEK, SZEMÉLYHEZ FÜZŐDŐ JOGOK (Lásd.: 4. rész)

A Rendezőnek számos kreatív jogra van szüksége ahhoz, hogy rendezői feladatait megfelelően el tudja látni. A kreatív jogok bármely rendezői szerződés legnagyobb részét teszik ki, és a FERA elkötelezett ezek definiálásában és megóvásában a produkció érdekében.

A személyhez fűződő jogok jogilag a rendezőhöz, mint magánszemélyhez kötődnek, és nem ruházhatóak át. A rájuk vonatkozó szerződéses szabályokat pontosan meg kell határozni.

11. ALÁÍRÁS ÉS DÁTUM

Minden szerződést tanúk jelenlétében kell aláírnia és datálnia a Producernek/Munkáltatónak és a Rendezőnek.

12. JEGYZET A MEGEGYEZÉSRŐL: „Deal Memo” (Választható)

Ez egy opcionális rövid megállapodás, melyet az Amerikai Rendezők Céhe alkalmaz. Összefoglalja a Producer/Munkáltató és a Rendező közötti megállapodás főbb szerződési feltételeit. A Deal Memo hasznos lehet azokban az esetekben, amikor a szembenálló ügyvédek vagy ügynökök hosszú idő alatt tudják csak véglegesíteni a teljes szerződést. Az aláírás időpontjában azonnal el kell küldeni a rendező képviselőjének a főbb költségvetési információkkal együtt (felső lap), így lehetővé téve a Rendező számára, hogy biztonságban kezdjen neki a munkának, a részletesen kidolgozott szerződés elkészültéig. Aláírásakor a Szerződés azonnal a Deal Memo helyébe lép.

KI A 'PRODUCER'?

A „producer” szónak egy szerződésben számos jelentése lehet. Ez az Útmutató azokkal a lehetőségekkel foglalkozik, amikor a Rendezőt alkalmazza egy (a) 'producer', aki ezzel egy időben a legfőbb jogokkal rendelkezik, vagy egy (b) a jogokkal rendelkező finanszírozó

vagy 'stúdió', aki kijelöl valakit, hogy végezze el a filmmel kapcsolatos produceri teendőket, ezért ragaszkodik a FERA ahhoz, hogy a szerződés tartalmazza a „megnevezett vagy kijelölt producert”, azaz azt a konkrét személyt, akivel a rendező együtt fog dolgozni a filmen.

Mindazonáltal, alacsony költségvetésű produkciók esetében a rendező néha partner és/vagy hajtóerő a produkció mögött, anélkül, hogy a jogok többségével rendelkezne. Tényleges hatalma lehet ahhoz, hogy alkalmazza, vagy elbocsássa a 'producert'. Ezekben az esetekben az Útmutató néhány rendelkezését meg kell erősíteni, néhányuk alkalmazását pedig mellőzni kell. Ezzel a fajta megállapodási móddal egy külön Útmutatóban fogunk foglalkozni.

MÁSODIK RÉSZ– FERA FELTÉTELEK

Ebben a szakaszban kidolgoztunk néhányat azokból a szerződési feltételekből, amelyeket a FERA véleménye szerint minden rendezői szerződésnek tartalmaznia kellene. Sok ezek közül néhány európai országban irányadó, más országokban azonban hangsúlyozni kell ezeket úgy, ahogyan az Útmutató teszi. A második részben említett feltételek nagy vonalakban az Első részben kidolgozott sorrendet követik.

FELTÉTELESSÉG

- A Szerződésnek vagy a Deal Memónak tisztázni kell, hogy függ-e a finanszírozástól, a sztárszereposztástól vagy bármely más elemtől, amelyekre teljes körűen ki kell térni.
- A „pay or play” szabályozása egy olyan szerződésbe foglalt biztonságot nyújt, mely alapján a rendező akkor is teljes egészében ki lesz fizetve, ha végül nem készíti el a filmet.
- Amennyiben más munkatárs szerződése is a fenti fizetési feltételen alapul, akkor a rendező szerződésébe is ezt kell belefoglalni.
- Író-rendező, vagy az, aki elindította a projektet, olyan szerződési feltételek érdekében tárgyalhat, melyek alapján szerződésben foglalt joga elkészíteni a filmet és díjazásban részesülni.

KÖZZÉTÉTEL

Azokban az esetekben, amikor a producer kezdeményezi a projektet, minden tényezőt - amely befolyásolja a rendező munkáját (pl. sztárszereposztás, költségvetés, írói elkötelezettség, forrásanyag jogi helyzete stb.) és amelyeket a rendező csatlakozása előtt kell tisztázni - teljességgel fel kell tárni a producernek, amikor a rendezővel szerződik.

KÖLTSÉGVETÉS

- A rendező köteles a megállapodás szerinti költségvetés keretein belül dolgozni.
- A rendezőnek teljes hozzáférést kell biztosítani minden vonatkozó költségvetési egységhez.
- Minden a költségvetést érintő változást késedelem nélkül tudatni kell a rendezővel.
- A rendezőnek megfelelő időt kell biztosítani arra, hogy reagáljon/alkalmazkodjon a költségvetéshez vagy a költségvetési változásokhoz.

SZERZŐDÉSES IDŐSZAKOK

Fejlesztés

- Bizonyos esetekben egy külön, nem kizárólagos szerződés javasolt az előkészítési időszakra vonatkozóan, ami tartalmazza a díjazást és a szerződés lejártának pontos dátumát is.
- A szerződésben a rendezőt kell felruházni a film megrendezésének jogával, feltüntetve a tervezett kezdési dátumot, és az ellenszolgáltatást arra az esetre, ha mégsem őt bíznák meg a film rendezésével.

A legrövidebb szerződéses időtartam

Azokban az esetekben, amikor a gyártás szoros határidőkkel történik, mint pl. a televíziónál, ott kifejezetten fel kell tüntetni a szerződésben a megfelelő minimális szerződéses időtartamot és azt a díjazást, ami az időkorlát túllépése esetén jár.

Fő szerződési szakaszok

Előkészítés

Forgatás

Vágás, egészen a képanyag véglegesítéséig

Hangvágás, keverés, fényelés
Teljesítés, nyilvánosságra és forgalomba hozatal

Kizárólagosság szakaszai

- Tisztázni kell azt, hogy a szakaszok (a) „Teljesen kizárólagosak”, (b) „Nem kizárólagosak, de elsődleges fontosságúak”, vagy (c) „Nem kizárólagosak és a rendező beosztásától függőek”
- A díjazás a „Teljesen kizárólagos” szakaszban magasabb lehet.

Szerződés meghosszabbítása

- Meg kell tárgyalni az irányadó szabályokat arra az esetre, ha a szerződés befejezési dátumát követően (ha van ilyen) a szerződés meghosszabodik.
- A meghosszabbítások idejére járhat díjazás vagy lehet díjazás nélküli is (rendszerint a díjazás mértékétől függ).

Munkaórák / napok (jogszabályi környezet szerint változhat)

- Egészségügyi és egyéb okokból az 5 napos munkahét javasolt.
- Különös okból vagy a helyszín miatt megengedhető, megegyezés alapján a 6 napos munkahét.
- A javasolt forgatási nap maximum 10 órás időtartamú, kivéve, ha speciális megállapodást kötnek a stábbal. (A rendezők mindig sokkal tovább dolgoznak.)

Szabadnapok és pihenőnapok, szabadnapok kifizetése

- A stáb és a szereplők részére biztosított szabadnapokat a rendező számára is biztosítani kell.
- A szabadnapokon lehetnek díjazottak vagy nem, mely függ a helyi viszonyoktól és a jogszabályi környezettől.

Anyasági/apasági szabadság

A nemzeti jogszabályok vagy a megállapodás rendelkezései szerint kell kiadni.

Egészség és biztonság

Az elsődleges felelősség a producert valamint az első asszisztenst és/vagy a produkció-managert terheli, azonban a rendező felelősségét is tisztázni kell a szerződésben.

Felfüggesztés

- A rendező tevékenységét nem lehet valós indok és (pl. egy héttel előzőleg megküldött) írásos figyelmeztetés nélkül felfüggeszteni.
- Vis maior esetén a szerződés felfüggesztése és megszüntetése csak akkor lehetséges, ha a többi vezető stábtag tevékenységét is felfüggesztik vagy megszüntetik.
- A Rendező díjazását, profit részesedését, jogait, jogdíjait, költségeit a felfüggesztés/megszüntetés időpontjáig teljesíteni kell.

Újra alkalmazás

Ha vis maior miatt felfüggesztik vagy megszüntetik a gyártást és ezt követően a forgatás folytatódik, a rendezőt újra alkalmazni kell.

Megszüntetés

- Ha a szerződést – alkalmatlanság, mulasztás vagy természetes vis maior esetét kivéve – megszüntetik, akkor a rendezőnek járó teljes díjazást teljesíteni kell, valamint minden, a szerződés alapján járó profit/jog/jogdíj is megilleti.
- Az alkalmatlanságon vagy mulasztáson alapuló szerződés megszüntetést meg kell előznie egy írásos figyelmeztetésnek, ezzel lehetővé téve a mulasztás orvoslását.

DÍJAZÁSOK

- A rendezőt megillető díjazásnak a költségvetés legalább 3-4%-át kell kitennie, de legfeljebb kb. 10%-t, melyet a rendező státuszától, a film hosszától és a szerződés típusától függően kell meghatározni.
- A díjazás csak a film rendezésére vonatkozik, és nem tartalmazza a felhasználási jogok fejében fizetendő jogdíjakat.
- Néhány országban azonban a rendezési díj tartalmazhatja az értékesítés előkészítése idején végzett felhasználás vagy az első felhasználás jogaiért (ilyenek pl. a nagyjogok Németországban) fizetendő jogdíjat is.
- A szerződési feltételekről szóló megállapodást követően a rendezés fejében járó díjazásnak arányosan növekednie kell a költségvetés növekedésével együtt.
- A díjazás megállapításakor figyelembe kell venni a hatnapos munkahetek számát (ha van ilyen).
- A napidíj összegének el kell érnie a heti díjazás legalább 1/5-t.
- A forgatás megkezdése előtt a díj jelentős részét el kell különíteni jogi biztosíték mellett (Nagy-Britanniában és az USA-ban „zálog”-nak nevezik ezt).

A díjazás kifizetésének szakaszai

Ha a felek másképp nem rendelkeznek, a díjazást az egyes szerződési szakaszok között kell elosztani úgy, hogy a korábbi kifizetések összege magasabb legyen, mint a későbbieké.

Bármely díjazás elhalasztása vagy „befektetése” (ha van)

- Nem lehet nagyobb mértékű, mint a producerek és a stáb többi tagjai díjazásának elhalasztása.
- Első helyen vagy a többi befektetővel arányosan és egyenlő feltételek mellett kell visszatéríteni.
- A halasztások nagyobb profitot eredményezhetnek vagy a társ-producer részesedését lehet belőle finanszírozni.
- A napidíjat vagy egyéb, a nem otthoni életvitelhez adott juttatást a producernek kell állnia, és nem lehet kevesebb, mint amit a producer, és a főszereplők kapnak (kivéve a sztárszereplők).
- A rendező által kifizetett és közösen megállapított költségeket azonnal vissza kell téríteni nyugta ellenében.

Nyugdíj

- A munkáltatónak egy kölcsönösen megállapított százalékkal hozzá kell járulnia a rendező nyugdíj- alapjához, a társadalombiztosítási Járulékon felül.

Foglalási díj (az előállítást megelőzően vagy a produkció felfüggesztését követően)

- Akkor kell megfizetni, ha a Rendező csak úgy tud rendelkezésre állni, hogy közben más munkákra való megbízását kockáztatja.

Folytatások, előzmények, remake-ek, a filmhez hasonló, valamilyen módon abból származó új filmek (spin-off) stb. (Lásd a jogdíjaknál is)

- Az eredeti Rendező joga a film folytatásának vagy előzményének megrendezése. Ha ezt nem ajánlják fel, akkor neki díjazás jár, amit a folytatás/előzmény költségvetésének megfelelően kell megfizetni.
- Az eredeti rendezőt a remake után megfelelő díjazásban kell részesíteni, az remake költségvetését alapul véve.
- Ha egy film alapján televíziós sorozatot csinálnak, vagy egy TV-műsor alapján készítenek el egy filmet, akkor a rendező ezek után is további díjazásban részesül, a szerződésben meghatározott módon.

Díj elnyerése

Ha a film pénzjutalmat vagy díjat nyer, akkor a díj a rendezőt illeti meg, eltérő megállapodás hiányában.

FŐCÍMEK

A rendező arra vonatkozó jogát, hogy őt a vásznon megjelenő főcímen és egyéb helyeken szerzőként fel kell tüntetni, részletesen rögzíteni kell a szerződésben. Ezt a szerző azon személyhez fűződő joga is megerősíti, hogy kötelező őt szerzőként feltüntetni.

A vásznon lévő főcím

- A Rendező nevét teljesen önállóan kell feltüntetni a vásznon, vagy a film eseményeinek vetítése előtt utolsóként vagy pedig az események után közvetlenül elsőként.
- Az alkotó a következő módokon történő feltüntetését garantálni kell, amennyiben ez a megfelelő: 'Egy ... film' vagy 'Egy film ...-tól'.
- Az 'Írta és rendezte...' főcím is engedélyezhető, ha ez felel meg a valóságnak. (A forgatókönyvírás egy külön szerződés tárgyát képezi.)
- A címhez és az egyéb nevekhez viszonyított betűméret nem lehet kisebb, mint bármely másik főmunkatársé/közreműködőé.
- A Rendezőnek jogában áll neve feltüntetését mellőzni, ha a filmet a producer vagy a finanszírozó a rendező jóváhagyása nélkül lényegesen újragágta.

Egyéb névfeltüntetések (Fizetett hirdetések, hirdetőtáblák, weboldalak, DVD-k, poszterek, írásos anyagok stb.)

- A Rendező nevének olyan nagynak kell lennie, hogy tisztán olvasható legyen, és legalább olyan méretűnek, elhelyezésűnek stb. kell lennie, a címhez képest, mint más neveknek (ugyanolyan kedvező elbánásban kell részesülniük, mint a többi feltüntetett személy). A producer kötelessége, hogy (a) harmadik személy felhasználóktól megkövetelje a névfeltüntetést és (b) „ésszerű erőfeszítéseket” tegyen ezen igény érvényesítése érdekében, illetve, hogy annak bármely megsértését orvosolja.

Filmrészletek felhasználása

A rendezőt fel kell tüntetni, és az engedélye szükséges.

(A FilmJus kiegészítése: amennyiben a magyar szerzői jogi törvény szerint idézésnek vagy átvételnek minősül a mű részletének felhasználása, a rendező engedélye nem szükséges hozzá.)

A RENDEZŐ ÉS A PRODUCER FELADATAI

A Rendezőt csak egy Kijelölt Producerrel való munkára lehet felkérni, akit a szerződésben meg kell nevezni.

A Rendező

A rendezőt terheli a filmmel kapcsolatos teljes művészeti felelősség; együtt dolgozik a producerrel a legjobb idő-, stáb- és felszerelés-felhasználás érdekében a megállapodott költségvetés keretein belül; ha a rendező és az író nem azonos személy, akkor együtt dolgozik az íróval (és egyes esetekben a producerrel) a forgatókönyvön; a tervezővel (és egyes esetekben a producerrel) együtt dönt el a forgatási helyekről és helyszínekről, felügyeli a szereposztást, kizárólag ő rendezi, minden beavatkozás nélkül az előadóművészi teljesítményeket, a forgatást és a felvételeket; felügyeli és rendezi a vágást valamint minden utómunkát.

A Producer

Az övé a film teljes pénzügyi és adminisztratív felelőssége (habár őt is bevonják sok művészeti kérdés megvitatásába, mint ahogyan a rendezőnek is van bizonyos pénzügyi felelőssége).

A Producer és a Rendező

Vállalják, hogy minden filmmel kapcsolatos jelentős kérdést megbeszélnek egymással, beleértve a következőket: forgatókönyv, szereposztás, formátum, hossz, szín, forgatási stílus, korhatár besorolás, költségvetés, gyártási terv, helyszínek, labor, cím, utómunkálati tervek, zene, hangkeverés, forgalmazás megtervezése.

További Producerek/Társ-Producerek (ha vannak)

Szerepüket szükséges lehet meghatározni a szerződésben, hogy egyértelmű legyen, hogy nem szólhatnak bele a rendező tevékenységébe vagy a rendező Kijelölt Producerrel való kapcsolatába.

A producer és a rendező közös jóváhagyása szükséges:

- minden költségvetési elemhez, amely befolyásolja a rendező munkáját;
- az ütemezéshez (a teljes költségvetés függvényében, amely a producer ellenőrzése alatt áll);
- elsődleges szereposztás és stáb (A rendezőnek elsődleges választási lehetősége kell, hogy legyen a kreatív feladatok kiosztásában, a producernek pedig az adminisztratív feladatokban. A rendező kizárólagos joga az első rendezőasszisztens és az operatőr személyének kiválasztása.)
- Promóciós videó/EPK (Electronic Press Kit): hozzáférés biztosítása a díszlethez, valamint a rendező közreműködésével készült anyagokhoz.

A film végleges változata

A skandináv országokban és néhány más országban, a rendezőnek teljes egészében döntési jogköre van a film művészeti vonatkozásait illetően, beleértve a film végső vágott verziójának kialakítását is. Ez a FERA által támogatott megoldás. Néhány más országban a végső vágás joga a Rendezőt és a Producert együttesen illeti meg, amely szintén elfogadható. Egyes egyéb országokban a végső verzió jóváhagyásának joga szerződés alapján a Producer/Finanszírozót illeti meg. Ez nem kívánatos megoldás a FERA véleménye szerint.

IGAZSÁGSZOLGÁLTATÁS ÉS BÍRÓI ELJÁRÁS

- A szerződésnek vitarendezésre irányadó szabályokat kell tartalmaznia, melyeknek azon a területen irányadó eljárási szabályokkal kell összhangban lenniük, amelynek joghatósága alá a szerződés tartozik (általában az előállító származási helye).
- A Szerződésben meg kell nevezni egy olyan vezetőszemélyt a produkciós cégen belül, akivel a rendező bizalmasan beszélhet, abban az esetben, ha megromlik a viszonya a Kijelölt Producerrel.

HARMADIK RÉSZ - VAGYONI JOGOK

A felhasználáshoz kapcsolódó jogokat el kell különíteni a rendezési munkától. A Szerződésnek tartalmaznia kell az Előállító vagy Finanszírozó számára biztosított jogokat, azok díjazását, valamint azt, hogy a jogokat a Rendező átruházza vagy felhasználási engedélyt ad, és milyen időtartamra. A FERA ajánlása szerint a jogok visszaszállnak a filmszerzőkre, amennyiben az előállító súlyos szerződésszegést követ el. A jogok átruházásának vételeme nem szolgálja a rendezők érdekeit, mely szabatosan fogalmazott és részletesen szabályozott szerződéssel ellensúlyozható.

1. A VAGYONI JOGOK ÁTRUHÁZÁSA

A felhasználással kapcsolatos vagyoni jogokat nagyon sokféle módon határozhatjuk meg és csoportosíthatjuk, az átruházás céljainak érdekében. Alkalmazhatóak bármely médiumra vagy bármely elsődleges piacra szánt bármilyen filmre vagy műsorra. Az alábbiakban egy egyszerű listát adunk a legfontosabbokról. Németországban és a brit televíziózásban a filmek első felhasználásáért fizetendő jogdíjat beleszámítják a rendező díjazásába („nagyjog” Németországban).

Mozi

- 1) Nemzeti filmszínházakban való vetítés
- 2) Mozivetítés a világ egyéb részein (általában területileg szétválasztva vagy területi csoportokra bontva)
- 3) Egyéb nyilvános helyeken történő vetítés (pl. nem moziban, videó-vetítés, hajók, repülőgépek stb.)

TV

- 4) Nemzeti televíziós sugárzás, beleértve az ingyenes kábelsugárzást is
- 5) Sugárzás előfizetéses televíziós kábelcsatornán, „pay-per-view” rendszerben, alkalmankénti fizetős rendszerben, video-on-demand rendszerben, szatellit televízióban, zárt hotel-rendszerben stb.
- 6) Külföldi televíziós sugárzás (Egyesült Államok)
- 7) Külföldi televíziós sugárzás (a világ többi részén, általában területileg szétválasztva)
- 8) Kábeles továbbközvetítés Európában
- 9) Magáncélú másolási jog

DVD & Játékok

- 10) DVD haszonkölcsönzés, árusítás és bérbeadás (beleértve minden jövőbeli formátumot).
- 11) Számítógépen használható média-formátumok és videó-játékok (CD-ROM, CD-I és hasonló rendszerek stb.)

Internet

- 12) Digitális és /vagy interneten keresztüli közvetítés/a „hozzáférhetővé tétel” joga (pl. streaming, letöltés, feltöltés, timeshift (csúsztatott vetítés), szélessávú, video-on-demand, elektronikus árusítás stb.).
- 13) Minden mobil videó eszköz és formátum (mobiltelefon, netbook, I-pad stb.)

Egyéb

- 14) A filmhez tartozó, illetve származékos és/vagy kiegészítő művek és/vagy a filmhez kapcsolódó termékek (pl. merchandising és/vagy multimédiás termékek)

- 15) A film reklámozása, közzététele, promóciója és/vagy felhasználása (beleértve az előzeteseket, reklámokat, hirdetéseket, elektronikus sajtó anyagokat és promóciós filmeket, mint a „kulisszák mögött”, az „így készült” vagy ehhez hasonló filmeket vagy műsorokat).
- 16) Remake jogai (különbözőek, pl. másik filmre, tévére stb.)
- 17) Előzmény- és folytatási jogok
- 18) Spin-off (a filmhez hasonló, valamilyen módon abból származó új film) jogai
- 19) Videoklipek
- 20) A film zenéjének eladása
- 21) Oktatási célú felvétel joga (jogszabály szabályozza általában, nem része a szerződésnek)

2. A FERA VÉLEMÉNYE A JOGOK ÁTRUHÁZÁSÁRÓL

- a) A jogátruházásnak ideális esetben nem kellene teljes körűnek vagy örökre szólónak lennie.
- b) A jogokat lehet engedélyezni vagy átruházni, de a FERA véleménye szerint legfeljebb 30 év után vissza kellene szállniuk a filmszerzőkre: a rendezőre, az íróra és a zeneszerzőre, egyes esetekben pedig az előállítóra is.
- c) A jogok teljes körű „kivásárlása” („buy-out”) nem elfogadható. A rendező jogait át lehet ruházni egyesével, csoportosan vagy úgy, hogy egyszerre adják át az összeset, de az átruházás módjának, az időtartamnak, és az ellenszolgáltatásnak pontosan szabályozottnak kell lennie a szerződésben. (Lásd a Szerződés elemeinél az 1. részben)
- d) Minden felhasználási, többszörözési, nyilvános előadási, bemutatási, másolási, terjesztési, kiadási, kiállítási, eladási, bérbeadási, hirdetési, reklámozási, engedélyezési és/vagy a film, műsor egyéb hasznosításának jogáért díjazás jár.
- e) Minden jog csak kifejezett kikötés esetén száll át.
- f) A szerződést követően keletkezett jogokat úgy kell tekinteni, hogy azok nem szálltak át. Ahol ezt nemzeti jogszabály engedélyezi, ott a szerződésnek ki kell zárnia.
- g) A hozzáférhetővé tétel joga átruházásának véelmét is szigorú szerződéses rendelkezésekkel kell kizárni.
- h) Az olyan igazságszolgáltatásoknál, mint pl. Németországban és Olaszországban, ahol „méltányos jogdíj” jár a nyilvánossághoz közvetítés jogáért, szigorú szerződéses szabályoknak kell biztosítaniuk, hogy a díjazás méltányos és arányos is legyen.
- i) Az Ausztriában folytatott „Cessio Legis” gyakorlata, miszerint a rendezőnek nincs túl sok ellenállási joga és nincs joga méltányos jogdíjra, teljességgel elfogadhatatlan.
- j) Az előállító súlyos szerződésszegése, mint például a mű meghatározott időn belüli legyártásának, forgalmazásának vagy felhasználásának elmulasztása vagy a kölcsönösen megállapodott eladási vagy profit-jelentés elkészítésének elmulasztása a jogok filmszerzőkre való azonnali visszaszállását kellene, hogy eredményezzék.
- k) Az előállítónak vagy finanszírozónak, aki megszerzi a rendező jogait, vállalnia kell, hogy letétbe helyez egy „master kópiát” a filmből vagy műsorból a Nemzeti Film Könyvtárban / Intézetben és egy kiváló minőségű „master kópiát” tart egy biztonságos helyen, amit a rendezővel közölt.
- l) Az EU-ban járó üres hordozó jogdíjra és kábeljogdíjra való jogot, valamint az oktatási célú másolásra tekintettel fennálló jogokat kifejezetten fenn kell tartani, függetlenül attól, hogy mely jogok lettek átruházva.

3. JOGOK ÉS A JOGDÍJAK KIFIZETÉSE

A jogok és a jogdíjak kifizetése nagyon fontos egy ilyen bizonytalan és alulfizetett szakmában. Alább találhatóak a legelterjedtebb fizetési rendszerek, példákkal. Néhányuk a kedvező nemzeti jogalkotás következménye; néhányat jogszabályba foglaltak (leginkább az EU irányelveinek következtében), míg mások tárgyalások eredményei. Sokat ezek közül közös jogkezelő szervezetek szednek be és osztanak fel, míg másokat ügynökökön keresztül teljesítenek vagy pedig közvetlenül a jogosultaknak fizetik meg.

Részesedés az eladásból vagy a profitból

- 1) A bruttó bevétel százaléka az eladáskor
Az SACD szerződés alapján a francia CNC mozijegyeken fennálló jogdíjak (előzetes kifizetéssel)
- 2) DVD és On-demand eladások bizonyos százaléka az SACD szerződés alapján (előzetes kifizetéssel)
- 3) Felvételek eladásának bizonyos százaléka, a költségek levonása után

Pl. az amerikai játékfilmek jogdíjai a DGA szerződés alapján (a 40%-os forgalmazási költségek levonását követően a bevétel 1,8%-a százaléká).

- 4) A forgalmazók vagy producerek bevételeinek százaléka (általában a nettó, nem a bruttó bevétel)
- 5) Nagyon gyakori pl. a dán jogdíjak esetében, hogy azok a magánbefektetések és forgalmazási költségek megtérülése után fizetendők
- 6) A blokkokban realizált bevétel százaléka
A brit tv csatornák vetítései után szedett jogdíjak, a bejelentett felhasználások és az eladások alapján.

Országos szinten létrejött közös megállapodások

- 7) A jogdíjak vagy maradványösszegek kifizetése, melyek kollektív / szakszervezeti szerződésen alapulnak
Pl. film vagy tv sugárzási maradványösszegek Amerikában
- 8) A nemzeti iparban alkalmazott megoldások alapján történő jogdíjfizetések
 - i) Franciaországban a tv sugárzási jogdíjak kifizetése az SACD/TV szerződések alapján történik (előzetes teljesítéssel)
 - ii) A VOD felhasználások után járó jogdíjak kifizetése Franciaországban az SACD / forgalmazói szerződések alapján zajlik
 - iii) A német közszolgálati médiaszolgáltatók jogdíjfizetései szakszervezeti szerződés vagy céhes megállapodás alapján

Jogszabályba foglalt jogok

- 9) Az EU által szabályozott haszonkölcsönzési és bérbeadási jogok
- 10) Az EU által szabályozott kábeles továbbközvetítési és magáncélú másolási jogok – nemzeti költségvetési megoldásokkal

Egyedileg, szerződésben megállapított jogok

- 11) Részesedés a profitból (lásd a fenti vonatkozó részt is)
- 12) Az előzetes díjfizetések, melyek az átruházott vagy engedélyezett jogokon alapulnak (lásd a Szerződés elemei részénél)
- 13) A díjak halasztása vagy „befektetése”
A gyakorlatban a díjkifizetés halasztása, mint pl. Dániában akkor jár, ha a film profitot hoz, szigorúan a többi (magán) befektetővel arányosan és egyenlő feltételek mellett. Az ilyen megoldásnak nagyobb profitrészesedést kell eredményeznie.
- 14) Játékfilmek bónusz-kifizetései (Dánia, Németország, Egyesült Királyság, Egyesült Államok)
A jegypénztári vagy a költségvetési célokra alapszik.
- 15) Folytatásos részek után járó kifizetések és a formátum díjai
- 16) Remake-ek
- 17) A felhasználások után járó általánódíjazást időben és térben limitálni kell (pl. a dán szerződésben klipekre vonatkozóan).

4. A FERA VÉLEMÉNYE A JOGDÍJAKRÓL

- A kedvező, szellemi tulajdonra vonatkozó jogok, mint például a dániai, franciaországi, spanyolországi, olaszországi és lengyelországi egyszerűbbé teszik a jogdíjak megszerzését. Nyomást kellene gyakorolni az EU Parlamentre és az egyes országok jogalkotóira, hogy kedvezőbb szabályokat léptessenek hatályba.
- A jogdíjakat, mint pl. a haszonkölcsönzési és bérbeadási jogdíjakat nem kellene a rendezésért járó díjazásba belefoglalni. (Az Egyesült Királyságban és Németországban a nagyjogok ez alól kivételek).
- A FERA elfogadja az eladások vagy a bevételek alapján járó előzetes díjfizetést.
- A legjobb szerződések előírják, hogy az egyes művek után több különféle jogdíjat kell fizetni. Így pl. az SACD-szerződés standardként háromfélével tartalmaz.
- A legtöbb jogdíj beszédese érdekében a következő feltételek elengedhetetlenek:

- i) Közvetlen kifizetés ügynökségen vagy közös jogkezelő szervezeten keresztül
- ii) Rendszeres hozzáférés a jogdíjbeszedésre vonatkozó közös megállapodásokhoz és a forgalmazói eladási adatokhoz. (A 2010-es, a transzparencia érdekében a francia rendezők, írók, ügynökök és előállítók között létrejött, CNC „Megegyezés az átláthatóságról” azért jött létre, hogy nyílt és tisztességes jelentést adjanak az előállítók a gyártásról.)
 - A profit bizonyos százalékának alkalmazása „veszélyes” a forgalmazók és az előállítók részrehajló könyvelése miatt.
 - Az ún. „előállítói profit” alapján történő díjazás megállapítása különösen megbízhatatlan. Minden olyan díjazás, amelyet profit részesedés alapján állapítanak meg, olyan szigorú szerződéses rendelkezéseket követel meg, amelyek biztosítják a rendező számára.
 - i) a számlák rendszeres auditálását évente egyszer vagy kétszer.
 - ii) a többi résztvevővel azonos hozzáférés a meghatározásokhoz és a könyvvizsgálat adataihoz.
 - iii) azt, hogy a jogdíjbeszedő ügynökség rendszeresen elszámoljon közvetlenül a rendező felé, és rendszeresen megküldje a számláit és a szerződéseit.
 - iv) azt, hogy amennyiben az 5%-ot meghaladja a rendezői jogdíj kifizetésének elmaradása, az előállító fizesse meg büntetésként a könyvvizsgálat költségeit.
- A rendezőnek joga van ragaszkodni a közös jogkezelő szervezetének demokratikus, hatékony és tisztességes eljárásához.

FERA Jogok listája

A jogok, az átruházás időtartama és a fizetési mód gyors áttekintése, abból a célból, hogy segítse a rendezőt az előállító által ajánlott díjazás mérlegelésében.

JOG	Átruházott vagy Engedélyezett?	Fizetség	Időszak
Mozi			
Nemzeti filmszínházakban történő vetítés
Filmszínházakban történő vetítés a világ többi részén
Egyéb nyilvános helyeken történő vetítések (pl. nem filmszínházi vetítés, videó kivetítés, hajókon, repülőgépeken stb. történő vetítés)
TV			
Nemzeti televíziós sugárzás (beleértve a kódolatlan kábel-sugárzást is)
Sugárzás előfizetési TV csatornán, „pay-per-view”, „pay-per-event” rendszerben, video-on-demand, kábeles továbbközvetítés, műholdas rendszerben, zárt hotelrendszerben stb.
Külföldi televíziós sugárzás
DVD/Játékok			
DVD haszonkölcsönzés, árusítás és/vagy bérbeadás (beleértve a jövőbeli formátumokat is?)
Számítógépen használható média-formátumok és videó-játékok (CD-ROM, CD-I és hasonló rendszerek stb.)
Internet			
Digitális és/vagy interneten keresztüli közvetítés/„a hozzáférhetővé tétel” joga (pl. letöltés, feltöltés, streaming, video-on-demand, electronic sell-through /EST, amikor a nagyközönség tagjai egyszeri díjat fizetnek a film letöltéséért abból a célból, hogy azt a merevlemezen tárolják/)
Mobil eszközön keresztüli átvitel (telefonok, hordozható video formátumok, I-pad stb.)
Egyéb			
A filmhez tartozó, származékos és/vagy másodlagos művek és/vagy a filmhez kapcsolódó termékek (pl. merchandising /a film jellegzetes alakjához kapcsolódó jogok/ és/vagy multimédiás termékek).
A film reklámozása, közzététele, promóciója és/vagy a film felhasználása (beleértve az előzeteseket, reklámokat, promóciókat, elektronikus sajtó anyagokat és

az olyan promóciós filmeket, mint a „kulisszák mögött”, az „így készült” vagy ehhez hasonló filmek és műsorok).

Remake jogok (különbözőek)
A film folytatásához és előzményéhez fűződő jogok
Spin-off-ok
Klipek
Filmzene eladása

NEGYEDIK RÉSZ -KREATÍV ÉS SZEMÉLYHEZ FÚZÓDÓ JOGOK

Néhány országban a következő kreatív jogok többsége általánosan elfogadott; míg más országokban, ahol a szerződési kultúra különösen kedvez a producereknek és a befektetők érdekeinek, ott a rendező kreatív jogait világosan rögzíteni kell a szerződésben.

1. KREATÍV JOGOK ÉS FELTÉTELEK

A rendező elsődleges kreatív felelőssége megkívánja, hogy a kreatív jogok széles körét a rendező számára tartsák fenn, habár a gyakorlatban a rendező a film gyakorlatilag minden aspektusát megvitatta a producerrel. A kreatív jogok megsértése az utómunkálatok során történik leggyakrabban, különösen a vágás idején.

Előkészítés

- A szereposztásnak elsődlegesen a rendező választásán kell múlnia, noha a producerrel a főbb szerepeket megbeszélnek.
- A producer által kezdeményezett projektekben előfordulhat, hogy a rendező csatlakozásakor a sztár-szereposztás már készen van. Ha igen, akkor erről a rendezőt is tájékoztatni kell.
- A casting-ot és az interjúkat a rendező ellenőrzésével és felügyeletével kell tartani.
- A rendezőnek elsődleges választási joga van a részlegvezetők kilitétét illetően, a producer véleményének kikérésével.
- Amint a rendező csatlakozik, biztosítani kell számára a forgatókönyvíróval való teljes körű kapcsolattartást, és a forgatókönyv minden változtatásának felügyeletét.
- A rendezőt a költségvetés minden változásáról azonnal tájékoztatni kell.
- A rendezővel teljes egészében egyeztetni kell az előkészítés, a forgatás és az utómunkálat tervezett ütemét. Ha ezekben kölcsönösen megállapodtak, akkor a rendező ezen tervek keretein belül dolgozik.
- A rendező számára biztosítani kell egy csendes privát helyet vagy irodát, ahol dolgozhat, valamint kérésének megfelelően az utazását is.

A forgatás

- A forgatás időszaka alatt a rendező az elsődleges kreatív erő, aki a forgatás helyszínén felett kizárólagos hatáskörrel rendelkezik.
- A rendezőt teljes körben be kell vonni az ütemtervet érintő bármely változtatásba.
- A rendező számára rendelkezésre kell bocsátani minden nap a musztert, a lehető legjobb minőségű formátumban.
- Operatőr asszisztens a helyszínen csak a rendező beleegyezésével és felügyeletével dolgozhat.
- A rendező az egyetlen, aki a vágónak tanácsot adhat az első vágott verzióval kapcsolatban.

Vágás

- A rendezőt megelőzően csak a vágó láthatja a film első verzióját, kivéve, ha másképp állapodnak meg a rendezővel.
- A producer vagy a munkáltató nem szólhat bele a vágásba a rendező tudta nélkül.
- A rendező számára megfelelő időt kell hagyni arra, hogy megvágja a filmet kizárólag a vágóval, és kialakítsa az „első rendezői változatot” bármilyen beavatkozás nélkül.

- Az ütemterv és a költségvetés függvényében a rendező számára az „első rendezői változat” elkészítésére hagyott idő nem lehet kevesebb, mint
 - i) forgatási naponként minimum egy vágási nap, vagy
 - ii) a teljes vágásra szánt időszak 50%-a, forgatás befejezésétől számítva a kép végleges rögzítéséig, attól függően, hogy melyik hosszabb.
- Az „első rendezői változatot” egy, az utómunkálati időszak kezdetekor kölcsönösen megbeszélte időpontban be kell mutatni a producernek.
- A finanszírozók és a producer(ek) megjegyzéseit a film egy vágott verziójával kapcsolatban a Kijelölt Producer juttatja el a rendezőhöz, egy közös jegyzet formájában.

Hang & Fényelés

- A rendező tájékoztatja a zeneszerzőt, választja ki a zeneszámok címét, valamint felügyeli a zeneszámokat.
- A rendező általában részt vesz a zenei anyag felvételein.
- A rendező tájékoztatja a hangvágókat, és ő rendezi az utószinkront a színészekkel.
- A rendező rendezi a végső hangvágást.
- A rendező részt vesz a fényelésnél, ellenőrzi a digitális effekteket és a film befejezését.

Pótforgatás

- Bármilyen további anyag megrendezésére elsősorban a rendezőnek van lehetősége.
- Ha a rendező nem elérhető vagy a felkérést visszautasítja, a helyettesítő rendező személyéről vele egyeztetni kell.

Preview

- A rendezőnek lehetősége van két előzetes bemutatót készíteni a véglegesített film elkészülte előtt, a költségvetéstől függően.
- A rendezőt általában tíz nappal korábban kell értesíteni a preview-ról, hogy legyen ideje előkészíteni a képet és a hangot.
- A rendezőt előre tájékoztatni kell mindegyik preview idejéről és helyéről.
- A szállás és a bemutató helyszíne közötti, oda- és visszautazás költségét és a szállásköltséget ki kell fizetni, ha a távolságuk a rendező lakóhelyétől számított 30 mérföldet meghaladja.

További vágások

- A rendezőnek kell kiviteleznie vagy felügyelnie a további, igényelt vágási munkákat, akármennyi időt is vesz igénybe a forgalomba hozatalt követően. A jogszabályi követelmény, cenzúra vagy reklám beszúrása érdekében történő újravágás (a személyhez fűződő jogoktiszteltetésben tartásával) ez alól kivétel lehet.
- Az előállítónak vagy a forgalmazónak minden „ésszerű erőfeszítést” meg kell tennie annak érdekében, hogy kapcsolatba lépjen a rendezővel és megbízza őt az újra-vágás felügyeletével.
- Amennyiben a rendező nem tud jelen lenni, az újra-vágást egyeztetni kell vele.
- Az újravágásért további díjazás állapítható meg.
- Az olyan jogrendszerekben, ahol a rendezőnek művészeti szempontból teljes körű irányítási joga van, ott a rendezőt illeti meg a döntés joga abban az esetben, ha a film végleges változatával kapcsolatban nincs egyetértés a producer/finanszírozó és a rendező között művészeti szempontból. További vágások nem végezhetők a rendező engedélye és irányítása nélkül.

Újraforgatások

- Ha a rendezőt további munkára kéri fel, akkor a szerződés szerinti mértékben díjazást kell a részére megállapítani. (Ha a rendezésért eredetileg megállapodott díjazás elég magas, akkor a rendező nem mindig tarthat igényt erre a további díjazásra.)
- A napidíjat a heti díjazás legalább 1/5-ében kell megállapítani.

Kópiák, forgalmazás, promóció

- A rendező legalább 10 ingyenes DVD és/vagy Blue-Ray kópiára kell, hogy jogosult legyen a végleges, szinkronizált filmből.
- A rendező jogosult kell, hogy legyen a film részleteit DVD-n vagy online megjelent személyes promóciós anyagához felhasználni.
- A forgalomba hozatalt követően a rendezőnek jogosultnak kell lennie arra, hogy magánvetítés vagy potenciális munkáltatóknak tartott vetítés céljára hozzáférhessen a film egy példányához/kópiájához.
- A rendezőnek joga van a film promóciójában részt venni.
- A rendező köteles bármely, a producer által a nyilvánossággal történő közlés céljából kért életrajzi adatot megadni.
- A producernek kell gondoskodnia róla, hogy a sajtó és a nyilvánosság képviselői el legyenek látva a rendezővel kapcsolatos információkkal.
- A producernek meg kell tennie minden „ésszerű erőfeszítést” annak biztosítása érdekében, hogy a rendező nevét a filmmel kapcsolatos minden nyilvánosságra hozott anyagon feltüntessék.
- A rendezőt meg kell hívni a nagyobb premierekre és fesztiválvetítésekre mind Európában, mind az Egyesült Államokban, melynek költségei nem lehetnek kevesebbek, mint a Kijelölt Producerre szánt kiadások.
- A rendező utazással és szállással kapcsolatban felmerült költségeit fedezni kell, valamint napidíjban kell részesíteni a film népszerűsítésének céljából szervezett utazások során, melynek kiadásai nem lehetnek kevesebbek, mint a Kijelölt Producerre szánt kiadások.

A „rendezői változat” forgalomba hozatala

- Azokban az országokban, ahol a rendezőt nem illeti meg a „végső vágás” joga a szerződés alapján, a film „rendezői változatát” gyakran egy későbbi időpontban hozzák forgalomba. Egy ilyen verziót csak a rendező írásos engedélyével lehet így elnevezni.

2. SZEMÉLYHEZ FÚZÓDÓ JOGOK

A személyhez fűződő jogok a rendezőt, mint magánembert illetik meg, és át nem ruházhatók. Különösen, de nem kizárólagosan a befejezett film vonatkozásában kell őket alkalmazni. A személyhez fűződő jogokról történő lemondás bizonyos országokban megengedett, viszont nem szolgálja a rendező érdekét, ezért nem kellene alkalmazni.

A rendezőnek a **műve integritásához fűződő jogát** védeni kell. A rendezőknek azonban figyelembe kell venniük azt, hogy ez gondot okozhat a forgalmazóknak. A FERA a tv sugárzások során a következő módosításokat fogadja el:

- A film reklám céljából történő megszakítása az EU audiovizuális médiaszolgáltatásokról szóló irányelve alapján, mely a kereskedelmi célból sugárzott reklámblokkok között eltelt időt szabályozza

(http://ec.europa.eu/avpolicy/reg/tvwf/advertising/shop/index_en.htm)

- A nemzeti jogszabályoknak történő megfelelést biztosító módosítások

- Jogszabálynak történő megfelelés vagy cenzúra céljából tett módosítások
- A tv csatorna kicsi, diszkrét logójának feltüntetése céljából

A **szerzőként való feltüntetés** jogát bele kell foglalni a szerződésbe. Ez biztosítja azt, hogy a rendezőt a film szerzőjeként azonosítsák be, és elősegíti, hogy a főcímben és máshol is rendezőként tüntessék fel.

A FERA-ról

A FERA, az Európai Filmrendezők Szövetsége, 29 európai országban működő, 39 - film és tv rendezőt tömörítő - nemzeti céh és egyesület nonprofit szervezete. Mióta 1980-ban megalapították Velencében, Olaszországban, a FERA olyan „politikák” előmozdítására törekszik, melyek az audiovizuális iparág kreatív, szociális és kereskedelmi potenciáját maximalizálják. A FERA erősen támogatja a kifejezés szabadságát és a média pluralizmust, valamint a rendezők, mint az audiovizuális művek elsődleges szerzőinek független érdekeit képviseli. A rendező, mint kreatív döntéshozó az együttműködő művészeti folyamatban, felelőssége a mű esztétikai kohéziójának és művészeti integritásának kialakítása. A FERA védi a rendezők kreatív és vagyoni jogait, melyek nélkülözhetetlenek az európai audiovizuális kultúra sokszínűségéhez. A FERA székhelye Brüsszelben, Belgiumban van.

A FERA elérhetősége:
e-mail: office@filmdirectors.eu
telefon: +32 2290 0808

További információért keresse fel a www.filmdirectors.eu honlapot.